

**XXX Letnia Szkoła Młodych Pedagogów:
Pułapki badań nad edukacją
Katowice-Wisła, 12-16 września 2016 roku
Sprawozdanie**

XXX Letnia Szkoła Młodych Pedagogów pod patronatem Polskiej Akademii Nauk odbyła się w dniach 12-16 września 2016 roku w Katowicach (pierwszy dzień) i Wiśle (pozostałe dni). Organizatorem jubileuszowej edycji Szkoły był Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Pedagogiki i Psychologii. Od 23 lat kierownikiem naukowym LSMP jest prof. Maria Dudzikowa.

Jubileuszowa edycja LSMP poświęcona była procesowi projektowania i realizowania badań naukowych, w tym pułapek, jakie badacz może w nim napotkać. Problematykę odzwierciedlał tytuł tej edycji Szkoły: *Pułapki badań nad edukacją*.

Uroczyste rozpoczęcie LSMP miało miejsce 12 września 2016 roku w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Powitanie uczestników LSMP dokonał dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prof. Stanisław Juszczyk i JM Rektor Uniwersytetu prof. Andrzej Kowalczyk. Następnie zabrał głos Przewodniczący KNP PAN prof. Bogusław Śliwerski i – w imieniu prezydenta miasta dr. Marcina Krupy – wiceprezydent Katowic Waldemar Bojarun.

Profesor Maria Dudzikowa, witając uczestników LSMP oraz gości, wyraziła satysfakcję, iż trzydziestoletni dorobek LSMP stanowi trwały wkład w rozwój kadry naukowej w Polsce, a także jakość dorobku na-

ukowego. Wprowadziła również w problematykę XXX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów.

Następnie dr hab. Ewa Bochno zaprezentowała LSMP w ujęciu historycznym, przypomniła zarówno ważne wydarzenia i wybitnych uczonych zaproszonych do udziału w Szkole, jak i humorystyczne sytuacje oraz zdarzenia, których inspiratorami byli niekiedy młodzi uczestnicy. Następnie omówiła okolicznościową książkę, opublikowaną pod redakcją dr hab. Ewy Bochno i dr Alicji Korzenieckiej-Bondar, *Naukowa wspólnota uczących się. XXX-lecie Letniej Szkoły Młodych Pedagogów przy KNP PAN*.

O publikacji kolejnego numeru „Zeszytów Naukowych Forum Młodych Pedagogów” zatytułowanego *O poszukiwaniu, poznawaniu i tworzeniu samego siebie* powiadomiła zebranych dr Marta Krasuska-Betiuk.

Kolejnym punktem programu, podkreślającym szczególny charakter uroczystości, było uhonorowanie uczonych, którzy wyróżniali się swym zaangażowaniem w tworzenie i kontynuowanie Letniej Szkoły Młodych Pedagogów:

- statuetkę z okazji XXX-lecia LSMP otrzymała prof. Maria Dudzikowa;
- medale za wieloletnie zaangażowanie w działalność LSMP otrzymali: prof. Maria Czerepaniak-Walczak, prof. Zenon Gajdzica, prof. Bogusław Śliwerski oraz pośmiertnie prof. Elżbieta Tarkowska (medal został wręczony przedstawicielowi rodziny);
- następujący uczeni otrzymali wyróżnienia: prof. Henryka Kwiatkowska, prof. Stefan M. Kwiatkowski, prof. Zbigniew Kwieciński, prof. Tadeusz Lewowicki, prof. Wiesława Limont, prof. Aleksander Nalaskowski, prof. Jerzy Nikitorowicz, prof. Eugenia Potulicka, prof. Lech Witkowski.

Ponadto przyznane zostały medale „Strzały w 30” – otrzymali je: dr hab. Ewa Bochno, dr hab. Przemysław Grzybowski, dr Alicja Korzeniecka-Bondar, dr hab. Małgorzata Makiewicz – oraz medale „Strzały w 10”, które wręczono dr Dorocie Bis, dr Katarzynie Braun, dr hab. Justynie Dobrołowicz, ks. dr. Markowi Jeziorańskiemu, dr Marcie Krasuskiej-Betiuk, dr. hab. Piotrowi Mikiewiczowi, dr Edycie Nieduziak, dr Zofii Remiszewskiej, dr Jolancie Sajderze, dr Katarzynie Szorc, dr Bożenie Tołwińskiej, dr hab. Monice Wiśniewskiej-Kin, dr hab. Alienie Wróbel, mgr. Aleksanderowi Cywińskiemu.

Tradycją LSMP jest przekazywanie w danym roku przez gospodarzy Szkoły jej insygniów organizatorowi kolejnej edycji. Uroczyste przekazanie następuje na spotkaniu inauguracyjnym LSMP. Tak też się stało w trakcie uroczystości w Katowicach, kiedy to prof. Stanisław Juszczyk, dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii UŚ, przekazał in-

sygnia LSMP organizatorowi kolejnej edycji Szkoły – ks. prof. Janowi Niewęglowskiemu, dziekanowi Wydziału Nauk Pedagogicznych PAN.

Po tym wydarzeniu – zgodnie z programem – referat pt. *Nie będzie zysku, gdzie nie ma radości. Edukacja, jednostka, wspólnota* wygłosił prof. Tadeusz Sławek.

Koncert zespołu jazzowego Coffee Experiment zakończył jubileuszową uroczystość otwarcia XXX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów w Katowicach.

Następnie uczestnicy Szkoły zostali zaproszeni do zwiedzania Wydziału Pedagogiki i Psychologii UŚ. Dziekan Wydziału prof. Stanisław Juszczyk, dyrektor Instytutu Pedagogiki dr hab. Ewa Szadzińska i kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej prof. Ewa Syrek przybliżyli historię i współczesne osiągnięcia Wydziału.

W trakcie pobytu na Wydziale uczestnicy LSMP wysłuchali referatu dr hab. Ewy Wysockiej, prof. UŚ, pt. *Dziś prawdziwej młodzieży już nie ma? Bunt aksjologiczny czy egocentryczny w procesie „stawania się” w ponowoczesnym świecie*.

Na zakończenie wizyty na Wydziale orkiestra górnicza wykonała koncert, w którego programie uwzględnione zostały utwory kompozytorów regionu śląskiego.

Wyjazd do Nikiszowca – zabytkowej dzielnicy Katowic – poszerzył wiedzę młodych uczonych o bogatej tradycji górniczej oraz umożliwił poznanie funkcjonującego w tej dzielnicy Centrum Zimbardo.

Ostatni punkt programu przewidziany na ten dzień nosił tytuł *Sam na sam* – było to spotkanie młodych uczestników Letniej Szkoły z prof. Marią Dudzikową i Samorządem XXX LSMP.

Kolejne dni jubileuszowej LSMP przepełnione były wykładami profesorów, konsultacjami z nimi, seminariami metodologicznymi, wystąpieniami młodych pedagogów.

Zgodnie z programem XXX LSMP, wygłoszone zostały następujące referaty:

- *Wiarygodność praktyki badawczej w warunkach korporatyzacji nauki* – prof. Jacek Piekarski (UŁ);
- *Fenomen nieredukowalności teorii i praktyki pedagogicznej* – prof. Jarosław Gara (APS);
- *Jak badać to, o czym nie wiemy? O problemach badań jakościowych* – prof. Danuta Urbaniak-Zajac (UŁ);
- *Elementy teorii statystyki kwalitatywnej oraz przykłady zastosowań w humanistyce* – prof. Andrzej Góralski (APS);
- *Dlaczego teoria ma znaczenie – z perspektywy fanatyka konsekwentnego stosowania teorii empirycznych* – dr hab. Piotr Mikiewicz (DSW);
- *Źródła i konsekwencja uproszczeń w badaniach w działaniu* – prof. Maria Czerepaniak-Walczak (USz);

- *Analiza i interpretacja jako etap procesu badawczego w naukach społecznych* – prof. Krzysztof Rubacha (UMK);
- *Pułapki w badaniach dyskursu dziecięcego i jak je omijać* – dr hab. Monika Wiśniewska-Kin (UG);
- *Kategoria intencjonalności jako przedmiot analizy w moich teoretycznych zmaganiach* – dr hab. Alina Wróbel (UŁ);
- *Pułapki metodologiczne w badaniach świata osób z niepełnosprawnością* – prof. Zenon Gajdzica (UŚ);
- *Sztuka i poznanie romantyczna utopia, szarlataneria czy konieczność?* – prof. Katarzyna Krasoń (UŚ);
- *Pułapki w badaniach eksperymentalnych* – prof. Wiesława Limont (UMK);
- *Pułapki w badaniach eksperymentalnych i jak je pomijać. Z doświadczeń własnych i cudzych* – dr hab. Małgorzata Makiewicz (USz);
- *Błędy metodologiczne w awansowych publikacjach pedagogów* – prof. Bogusław Śliwerski (UŁ);
- *Niektóre pułapki i jak je omijać w nabywaniu naukowego habitusu* – dr hab. Ewa Bochno (UZ);
- *Pułapki w analizach dyskursu prasowego. Z doświadczeń własnych i cudzych* – dr hab. Justyna Dobrołowicz (UMK).

Tradycją LSMP są poranne (nieobowiązkowe) spotkania przy kawie/herbacie w towarzystwie prof. zw. dr hab. Marii Dudzikowej. Także w tej edycji Szkoły zarówno młodzi magistrowie, jak i doktorzy poszerzali swą wiedzę na tych spotkaniach.

Wieczorne konsultacje z Mistrzami stanowiły kolejną możliwość wzbogacania i doskonalenia wiedzy naukowej. Wiedzę metodologiczną uczestnicy LSMP pogłębiali na seminariach metodologicznych prowadzonych przez prof. zw. dr hab. Stanisława Juszczaka oraz ks. dr hab. Jana Niewęłowskiego, prof. UKSW. Natomiast dr hab. Przemysław Grzybowski (UKW) poprowadził warsztat pt. *Nieobecni nie mają... czytelników. Upowszechnianie dorobku naukowego w Internecie*.

Giełda (p)różności, czyli wystąpienia Młodych połączone z dyskusją stanowiły cenną lekcję dla uczestników LSMP.

W trakcie jubileuszowej XXX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów jej uczestnicy otrzymali – tak jak w latach minionych – zestawy książek.

Ponadto w trakcie trwania LSMP odbywały się imprezy o charakterze wypoczynkowym, tj. warsztaty jogi, prowadzone przez dr Ewę Gawlik (UŚ), relaksacyjne, prowadzone przez dr Edytę Nieduział (UWr), oraz artystyczne, zorganizowane przez Fundację w KAŻDYM WIEKU. Uczestnicy LSMP odbyli także wycieczkę po Wiśle połączoną ze spotkaniem z Mistrzem.

Zwieńczeniem kilkudniowej intensywnej pracy była uroczysta kolacja, podczas której podziękowano prof. Marii Dudzikowej za dwudzie-

stosześcieletnią pracę na rzecz LSMP. Wyjątkowe słowa podziękowania skierowano do Komitetu Organizacyjnego XXX LSMP, któremu przewodniczyli dr Łukasz Michalski jako sekretarz naukowy i mgr Katarzyna Maliszewska. Ośmioosobowy Komitet Organizacyjny ze szczególną starannością i troską przygotował to jubileuszowe przedsięwzięcie i godnie reprezentował Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach jako gospodarzy XXX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów. Szkoła odbyła się pod patronatem Polskiej Akademii Nauk, a współorganizowali wydarzenie Komitet Nauk Pedagogicznych PAN i Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dla uczczenia wyjątkowości jubileuszu dotychczasowe pojedyncze logo zmieniono na potrójne; świadczy to o trosce organizatorów o każdy element przygotowania kolejnej edycji tej wyjątkowej Szkoły. Uczestnicy Szkoły docenili zaangażowanie, troskę i atmosferę, którą stworzyli organizatorzy, aby ta jubileuszowa edycja Szkoły miała wyjątkowy charakter. Nagrodzono młodych pedagogów, których referaty zyskały najwyższe uznanie: mgr Konrada Pasikowskiego (w kategorii magister) i dr Magdalenę Bełzę (w kategorii doktor).

Nagrody Twórczy Szum i Twórczy Szumek za wkład w inspirowanie dyskusji otrzymali dr Sławomir Pasikowski i dr Jolanta Sajdera.

Występ kabaretu zatytułowany *Magiczny wieczór, czyli o rzeczach istotnie ważnych i pozornie ważniejszych. Dissertacione in solo et una voce pedagogenis* był szczególną atrakcją wieczoru. Uczestnicy LSMP w trakcie jej trwania przygotowywali – pod opieką artystyczną mgr. Aleksandra Cywińskiego i mgr Iwony Murawskiej – krótki spektakl, który zaprezentowali później – co jest tradycją Szkoły – w trakcie uroczystej kolacji.

Na zakończenie dokonano uroczystego przekazania „kociałki” dr Kindze Krawieckiej – sekretarzowi XXXI Letniej Szkoły Młodych Pedagogów.

Rankiem w dniu 17 września uczestnicy XXX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów rozjechali się do swych ośrodków akademickich wzbogaceni o cenne uwagi, wskazówki i sugestie Mistrzów.

W XXI „Zeszytach Naukowym Forum Młodych Pedagogów” pod patronatem KNP PAN oraz „Roczniku Pedagogicznym” zostaną opublikowane referaty wygłoszone w trakcie XXX LSMP.

Kolejna, XXXI edycja Letniej Szkoły Młodych Pedagogów odbędzie się w dniach 11-16 września 2017 roku na Uniwersytecie Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie. Tematem tej edycji LSMP będą *Problemy z własnym lub cudzym warsztatem pisarstwa naukowego*.

Izabella Kust